

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มายากลกับมายาคติในสังคมไทย
ชื่อผู้เขียน	จอห์นนพพล วศินสุนทร
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กฤติพิชญ์ ศาสตร์ระรุจิ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติรัตน์ บุญภาพ คอมมมอน
สาขาวิชา	นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

“มายากล” เป็นตัวบท (Text) อย่างหนึ่งที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับอำนาจ (Power) และผู้มีอำนาจ (Authority) โดยในแต่ละช่วงสมัยจะมีผู้กำหนดบทบาทหน้าที่และให้ความหมายต่อ “มายากล” ว่าคืออะไรและแม้ในปัจจุบันนักวิชาการสายหน้าที่นิยม (Functionalism) อาจให้สถานะได้เพียงสื่อเพื่อความบันเทิงเพียงเท่านั้น แต่ในแง่ความหมายแบบหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) กลับมองว่า “มายากล” ได้ประกอบสร้างความหมายจากอำนาจ (Power) ของสถาบันต่างๆ เพื่อสร้างคติความเชื่อแก่คนในสังคมไทย โดยการวิจัยนี้ได้ใช้วิธีวิทยาตามทฤษฎีของ โรล็องด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) นักสัญวิทยาชาวฝรั่งเศส เพื่อวิเคราะห์ความหมายขั้นต้นก่อนจะลงลึกไปในระดับความหมายเชิง มายาคติที่ต้องอาศัยบริบททางสังคม-วัฒนธรรมมาร่วมอภิปราย ทั้งนี้เพื่อต้องการอธิบายถึงการประกอบสร้างความหมายในสัมพันธ์บทที่เกิดขึ้นจากหลักฐานทั้งสิ้น 110 รายการ จาก 6 กรอบความรู้ (Epistem) ได้แก่ หลักฐานที่สื่อความหมายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การแสดง กลุ่มนักมายากล ความเป็นจริงในสังคม ความเชื่อหรือความไม่แน่ใจและสุดท้ายคือความบันเทิง

จากการศึกษาพบว่า สถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลมีการสื่อความหมายโดยนัยคือ 1) ชนชั้นปกครอง 2) วัฒนธรรมชาวต่างชาติ 3) อำนาจเหนือธรรมชาติ 4) วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ 5) การหลอกลวงและการกล่าวโทษ 6) ศิลปะการแสดง 7) จินตนาการและความเป็นไปได้ 8) เทคโนโลยีและความทันสมัย 9) สินค้าและธุรกิจ 10) กลุ่มสมาชิกและการรวมตัว 11) กฎระเบียบจรรยาบรรณ 12) ความเร็ว 13) การเปลี่ยนแปลง 14) การปกป้องคุ้มครอง 15) การทำนาย 16) การต้านกฎธรรมชาติ 17) การทำลายล้าง

ในส่วนความหมายเชิงมายาคติจะมีความหมายที่ลึกลับ ไม่หยุดนิ่งตายตัวและแตกต่างกันไปตามแนวคิดสัมพันธ์บท (Intertextuality) ซึ่งเป็นการประกอบสร้างความหมายของแต่ละสถาบันที่มีอำนาจ (Power) ทั้งขัดแย้ง ต่อรองและคล้อยตาม โดยจะเสริมแต่งด้วยความหมายทางวัฒนธรรมที่ทำให้มายากลกลายเป็นมายาคติ (Myth) คือ 1) สัมพันธ์บทความหมายที่สื่อถึงความ

ขัดแย้ง พบว่า ความหมายเชิงมายาคติของมายากลได้สื่อความหมายที่สื่อออกมาในลักษณะคู่ตรงข้าม และความหมายมีการหักล้างกันตามหลักเหตุผลในแบบสามัญสำนึกของมนุษย์ ได้แก่ มายากลเป็น ความวิเศษและมายากลเป็นวิทยาการที่น่าเชื่อถือ และมายากลเป็นสิ่งชั่วร้ายและมายากลเป็นความ บันเทิงและมายากลเป็นสิ่งร่วมสมัยและมายากลเป็นอุดมการณ์การทำลายล้าง 2) สัมพันธบท ความหมายที่สื่อถึงการต่อรองความหมาย พบว่า ความหมายเชิงมายาคติของมายากลได้สื่อ ความหมายที่สื่อออกมาในต่อรองซึ่งมิใช่เป็นการคล้อยตามและก็มีได้ขัดแย้งเสียทีเดียว แต่เป็น ลักษณะความหมายที่ประนีประนอมและไม่อยู่ในลักษณะของคู่ตรงข้ามทางความหมาย ได้แก่ มายา กลเป็นของคนชั้นสูงมายากลมีความเป็นสากลและมายากลคือความหวังต่อความเป็นไปได้และมายา กลมีตัวตนและมีสังคมและมายากลเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าและมายากลเป็นอุดมการณ์การทำทาย ธรรมชาติ 3) สัมพันธบทความหมายที่สื่อถึงความหมายที่คล้อยตามกัน พบว่า ความหมายเชิงมายาคติ ของมายากลได้สื่อความหมายที่สื่อออกมาในและคล้อยตามไปในทิศทางเดียวกันโดยไม่ความขัดแย้ง หรือต่อรอง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีความหมายแบบเดียวกันทั้งสองสถาบัน ได้แก่ มายากลมีมูลค่าเชิง เศรษฐกิจและมายากลเป็นอุดมการณ์ความเร่งรีบและมายากลเป็นอุดมการณ์การพัฒนาและมายากล เป็นอุดมการณ์ความปลอดภัยและมายากลเป็นอุดมการณ์การทำนาย

ดังนั้นสถาบันมายากลและสถาบันที่ใช้มายากลจึงเป็นแค่เพียงผู้ที่หยิบเอาโครงสร้าง ความหมายเหล่านั้นมาสร้างและผลิตซ้ำในบริบทที่แตกต่าง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างองค์ ความรู้ในกลุ่มทฤษฎีการประกอบสร้างความจริงทางสังคมอันสามารถนำไปใช้ในงานนิเทศศาสตร์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ หรือนำไปใช้ศึกษามายาคติในสื่อต่างๆ เพื่อให้รู้เท่าทันคติความเชื่ออัน ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมไทยอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว

คำสำคัญ : มายากล มายาคติ สัมพันธบท

Thesis Title	Magic Trick and Thai Social Myth
Author	JohnNopadon Vasinsunthon
Thesis Advisor	Assoc.Prof. Dr. Kullatip Stararuji
Co-Thesis Advisor	Asst.Prof. Dr.Thitinan Boonpap Common
Department	Faculty of Communication Arts
Academic Year	2012

ABSTRACT

Magic Trick is a "Text" that has a meaning associated with power and authority. In each period is determined the role and meaning of the Magic Trick that it is. Although the scholars in the functionalist would offer is only entertainment purposes. But in a Post-Structuralist sense, Magic Trick had the power of the various institutions in society. And can offer disguise for hidden meanings to ideological beliefs in Thai social. The research methodology used is based on the theory of Roland Barthes, a French semiologist. For analysis is necessary to understand the meaning of the first sign level. And then analyze a meaning of Myth. That requires a Social Cultural context for participate in a discussion. And explain about construction of Intertextual Meaning. From the evidence total of 110 frames of 6 epistem as is meaningful evidence about the History ,Show ,Magician Group,In fact ,Faith or indecision ,Entertainment.

The study found the institutions of Magic-Trick school in Thai society and institutions of used Magic Trick meaning in Thai society. Both institutions had a meaning of the first sign level as follows. 1) The ruling class 2) Cultural foreigners 3) Supernatural 4) Science and learning 5) Fraud and Accuses 6) Art and Show 7) Imagination and the Possibility 8) Advanced technology 9). Trade and Marketing 10) Group assembled 11) Ethics regulation 12) Speed 13) Changes 14) Protection 15) Prediction 16) Contravention natural laws 17) Destruction.

In the Myte meaning It was also found whether The institutions have the meaning flow. Dynamic and vary according to the Intertextuality. Which is the meaning of each of the institutions of the power. And adds up the meaning with Socio-Cultural context. That can makes a MagicTrick meaning change to the Myth of institutions needs. 1) Myth of Intertextuality to conflict meaning. The meaning of Magic Trick has been interpreted in a manner that conveys the opposite meaning is

clear in the sense of a rational human being. Such as, Magic Trick is amazing ,Magic Trick is science or reliable, Magic-Trick is evil ,Magic-Trick is entertainment, Magic-Trick is a contemporary, Magic-Trick is the ideological of destructive. 2) Myth of Intertextuality to negotiating meaning. The meaning of Magic Trick are meaningful to come out in the media, which is not as amenable to negotiation and is not exactly controversial. But as a means to compromise and not in the opposite meaning. Such as, Magic Trick is noble, Magic Trick is a universal ,Magic Trick is hoped to be possible, Magic Trick is a existed and society, Magic Trick is a valuable profession, Magic Trick is the ideological nature of the challenge. 3) Myth of Intertextuality to amenable meaning. The meaning of Magic Trick are meaningful to come out in the media and reassessed in the same direction without conflict or negotiation. In other words, the two institutions have the same meaning. Such as, Magic-Trick is a valued economically, Magic-Trick is the ideological haste, Magic-Trick is the ideological of change ,Magic-Trick is ideological of safety, Magic-Trick is ideological of predictor.

Therefore this study is to generate knowledge in the theory of social construction of reality, which can be used in both academic and professional training. Or apply the Myth to creating media. Or to literacy beliefs of the behavior and ideological in Thai society.

Keywords : Magic-Trick, Myth, Intertextual